

حیات

اداره مرکزی :

آنقره ده ، معارف ائمینلیک یاشده کی دائره
استانبول جاده سنده آنقره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، آنقره جاده سنده 87 نومروده
دائرة مخصوصه

نومر 15 فروردیه

سنه لکی پوسته ایله 7,5 لیرا .
(جنی مملکتلر ایچین 7,5 دولار)

ابوت اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسنه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرنک مرجعی آنقره مرکزیدر .

میانہ و اٹما میانہ ... دنیاہ داها جوق حیات قاتلم ...

4 نجی جلد

آنقره ، 31 مایس ، 1928

صافی : 79

مجموعه من ، بوسنه نك قزبانہ بايرامی عزيز قارنيرينه تبريك ابدركه كنجلك و مملكت ايچين سعادت نمنايريني تكرار ابدرد .

کنجلك بولی

مصاحبه

اون دو قوزنجی عصرده کی فکر جریانلری
وبالخاصه فرانسز ادیبیاتک صوک صفحه لری
آز چوق بیلن بر قارئک هیچده مجهولی اولمایان
بو سطرلری او قودقون صوکرا ، بردن بره ،
بیلهم ناصل بر توارده ، استقلال حربندن
صوکرا کی « تورکیه » بی خاطر لادم . فی الحقیقه ،
آزاده او قدر بویوک بکزه بیشر وارکه ، بونلری
کورمه مک ، خاطر لاماق امکانش کبی ...
بویوک ظفردن صوکرا ، بوتون « وسطائی »
مؤسسهلردن قور تولارق عصری بر جمعیت
وعصری بردولت قورمق ایچون چالیشان بو کونکی
تورکیه ده ، هرشیدن اول « علم » ، « اختصاص » ،
« اصول » ، قیمت ویرمک ایستیور ؛ مادی ومعنوی
هر ساحه ده یوکسهلمه یی یالکز بوندن بکیور ؛
موجود مؤسسهلرینی بوروخه کوره تنسیق
وتنظیمه ، ویابوذهنیته کوره یکی مؤسسهر قورمق
چالیشیور . « لایق دولت » ک معارف مؤسسهلرند
« دینی تلقینلر » ک آرتق یری قالماشدر ؛ بناء علیه
کنجلكک روحنده دینک بر اقدینی بوشلنی
یالکز « علم » له ددل « مفکوره » ایله روده
دولدورمق ، اوکا یکی بر یول چیزمک مجبوری
قارشیسندیز . بو کونکی کنجلك ، کندیسنه
مادی ومعنوی ساحه ده یول کوستره چک ،

و « علمک استقباله » قارشى نهایتسز بر ایمان
اویاندریور . « تن ، رونان » ، وبالخاصه بویکی
دینک عادتای پیغمبری اولان « برتلو » ، کنجلك
اوزرنده چوق مؤثر اولیورلر . فی الحقیقه ،
اون دو قوزنجی عصرک مثبت ونظری علم ساحه .
سنده کی اکبویوک ترقیلری ، ۱۸۷۰ دن اولدر ؛
حتی فرانسه ده بیله ، بو ذکر ایتدی کمز عالمک
شخصیتی ، ۱۸۷۰ دن اول پک اعلا تبلر ایتمشدی .
لاکن ، اووقته قدر آنجاق دار بر محیطده حاکم
اولان بو عقیده لر ، مغلوبیتدن صوکرا ، عمومی بر
ایمان حالتی آلیور . او زمانه قدر اکثریا
اسکی عنعنلرک تأثیری آلتنده یاشایان رسمی
مؤسسهلر ، آلمان موده لارینه کوره تنسیق ایدیلیور ؛
آلمانیا ده اولدینی کبی فیلولوژی ، آرکا اولوژی ،
تدقیقاتنه بویوک بر اهمیت ویریلکه باشلانیور ؛
یعنی ، یکی مؤسسهلر آچیلیور ؛ بوتون بونلر ده ،
اسکیدن اولدینی کبی کله جینلکه ، خیاله ، شخصی
ذوقه ، کهنه عنعنلره دکل ، مثبت وقعه لره ،
اونلرک اصول دائره سنده تحلیل وتصنیفنه ترکیبنه
چالیشیلیور . خلاصه ، یکی فرانسه یی قورمق
ایچون « مثبت علم » ه استناد ایدیلیور ؛ بوتون
فکر ، فلسفه ، صنعت جریانلری بویوک تأثیر
آلتنده قالیور ...

کچن کون ، « صوربون » مدرس لردن
« دانیل مورنه » نك ، ۱۸۷۰ دن بری فرانسز
ادبیات وفکر عالمده کی جریانلری خلاصه ایدن
یکی بر اثرینی کوزدن کچیریوردم . معاصر
ادبیاتدن بحث ایدرکن ، مورخک ، شخصی
ذوقلرینه وتمایللرینه مغلوب بر منقد وضعیتنه
دوشمه مہسی ، حتی بوتون آرزو واهتماملرینه
رغماً ، چوق مشکلدر . ایشته ، شیمدی به قدر
نشر ایتدیکی اثرلره ، فرانسز ادبیاتی تاریخی
تدقیقاتنده بالخاصه « اصول » اعتباریله ایچه
یکلیکلر میدانه کتیره ن بومورخک ، معاصر
ادبیاتی تدقیق مشکلاتی ناصل اقتحامه جا .
ایشدیغنی آکلامق ایستیوردم . یکانه مقصدم بویدی .
ذوقک ومسلكلرک تکاملندن بحث ایدن ایلك
قسمک برنجی بابی ، ۱۸۸۰ تاریخلرینه دوغرو
علمک معنوی نفوذینی ایضاحله باشلا یور ؛
۱۸۷۰ مغلوبیتی ، فرانسه نك متفکر صنفی
آزاسنده دهرین برانتباه اویاندریور ؛ آلمانیا نك
ندن غالب کلدیکی اوزون اوزون آراشیدر .
بیورلر ؛ نهایت ، « مکتب خوجاسی » نك ،
ولابور اتوارنده ، کتبخانه سنده چالیشان « عالم » ک
یعنی « علم » ک آلمانلره حربی قازاندردیغنی آکلایورلر .
بو اعتقاد ، فرانسه نك اودور کنجلكکنده « علم » ه

کنجلیک اقتصاددی قیمتی

اقتصادی مصاحبه :

سزك صدفلی چكجه ،
دولو ایچنده بیلجه
کشاد ایدیلسه برکیجه
ناصل اولور قمر خام ؟
بم کلم ، بم جام !

اوجهرة مدوریک
بوزینده خالی خاوریک
کوکل سنک سهاوریک
فیقیرداپور قمر خام !
نه دیرسیکن بوکا جام ؟

صفانک لیریک وروماتیق یازیلری ایچنده اگرمانه
وحامدانه پارچالره تصادف ایدیه بیلیرزه فقط اونک
فطری اولان صفوت و سادکیسی حامدانه فریادلره ،
حامدانه عصیان و غلیانلره پکده مساعد ده کلدر .
« سلامینک والدهسی ایچین مرثیه در » آدی شو
رئائی پارچاسینده :

« غیبوتک اولدی باعث ای ماه !
بن کندیمی غائب ایتدیم ایواه !
سن کلمه مک اوزره کیتدک آرتیق
بن کندیمه هیچ کلیرمییم آه !
ای نیر شارق جوانی !
قیلدیکنی غروب برسحرگاه .
سن جننه هجرت ایتدیکنک کون
عالم بکا دوزخ اولدی باله !
برلکده بنی کوتورمه ایدک ،
« هراهینی ترک ایدهرمی همراه ! »
فریاد ایله غیر اختیاری
ایوبه توجه ایله ریم گاه ،
لاکین نه آغاج ، نه ناش ، نه توپراق
برشی بنی سندن اتمهز آگاه . . . »

طرزینده کی تألی ایله « مقبر » ده کی فریادحامدی
قارشیلادیر اچاق اولورساق بونی نه قادر ساده
نه قادر علی العاده بولوروز . اوقیامتله قوباران ،
کوکلری برلره کچیرهمن ، برلری کوکلره چیقاران
طغیانه صفاجفک اوورملی جکرلری ناصل مساعده
ایده بیلیردی !؟

صفاده اولدوچه قوتلی بیر تصویر و تحکیه قابلیتی
واردی . « ٹوکسون احمد » آدی پارچاسینده
ره آلیستجه بر روح نیجلی ایتمه کده در :
« چوجوق ده کللی نه یاسین ؟ کورولتو ایتسه بر آرز
آزارلانیر ، دوکولور ، هر نه یایسا خیر بالانیر ،
نه یایسا چوق کورولور ؛ خیزلی کولسه ، حایقیرسا
بو بر بویوک صوچ اولور . برصو بارداغی قیرسا
دویان کورولتولری برجنایت اولدی صانیر !
چوجوقغلیله برابر ده کلدی پک یاراماز ،
فقط قونا آلیشمیشدی دوککه آلر ...
أصل قباحتی خدمتچی اوغلی اولقدز ... »
بو آ کلایشدا کی سناده لک وطیبعلک پک آرز
شاعریمزه نصیب اولایلمش موفقیتلردندر .
صفانک بر قسم شعرلری ده تعلیمی didactique در .
اخلاقی ، موعظه وی ، تربیوی منظومه لردر . بونلر
همن اکثریت اعتباریله شعریتدن اوزاق ، فائده

شبهه سز که ضرر بو قادرله قالمقده در . چونکه
بوقارده ذکر اولونان عمدلر اولوم آننه قادر
صرف اولونان مبلغلری افاده ایتمکده در . حالبوکه
دوقتور Keithin ک حسابلرینه نظرأ براسانک ایش
قوتی اون آلتی بیک مارقلق بر سرمایه بی تمیل ایدره
بو اعتبارله آلمانیا ده ۱۴ یاشنه قادر اولنلرک
یوزندن - که بونلرک مقداری سنوی بش یوز بیکه
بالغ اولقده ایدی - آریجه سنه ده سکر میلیار مارقلق
بر سرمایه محو اولویور دیمکدر .
اولوم صورتیله حاصل اولان ضه رلردن باشقه
خسته لفرک تولید ایتدیکی ضررلری ده نظر اعتباره
آلتی لازم کلیر . لایچینگ خسته صاندیقلمی اداره سنک
یادینی حسابلره نظرأ ۱۵-۱۹ یاشنه قادر اولنلرک
سنه ده وسطی ۶۰۲ کونی خسته لقله کچمکده در .
بو وسطی عدد دمیر عمله سی ایچون ۸۰۲ کونه چیقمش
ویازنخانه لرده ، مغازه لرده چالیشان مستخدمین ایچون
ایسه ۱۰۴ کونه دو شمشدر . اگر سنه ده خسته لانان
کنجک وسطی نسبتی یازنخانه و مغازه لرده چالیشا
نلرکنکک نسبتته ایندیمرک قابل اولسا آلمانیا ده
سنوی ۸۷ میلیون مارق خسته پاراسی تصرف
ایدیله جکدر .

بوندن ماعدا خسته لق دولایسیله یومیه بی یا هیچ
آلاماقدن ویا اکسیک آلمقدن متولد ضررلر وارکه
بوده سنه ده میاونلرجه مارقه بالغ اولقده در .
Kaup ک حسابلرینه نظرأ آلمانیا ده چالیشانلرک
سنه ده برکون داها اکسیک خسته لانلری تأمین
ایدیلسه یالکز ۱۱۰ میلیون مارق اجرت ضررندن
قازانیمش اولاجقدر .
اولومه و خسته لغه برده چابوق علیل اولمای علاوه
ایتمک لازم کلیر . آلمانیا ده وقتندن اول چالیشاماز
اولمقدن متولد ضررلرک میلیارلرجه مارقه بالغ اولدینی
نثبیت ایدلمشدر .

ساحه سینده کچیردیکی تکامل سیری کوزله تعقیب
اولوناجاق قادر آیدین و آچقدر . برچوق امیدلر
وبره جک بیرچاغده ایکن ٹولوب کیدن صفا ادبیات
عالمینه « سنوحات ، حسنیات ، منسیات ، مغدوره
سودا ، ملاحظات ادبیه ، خدما صفا دع ما کدر ،
مولد پدیری زیارت ، « انطاق حق » ک تخمیشی کیبی
منظوم و منور برچوق مطبوع اثرلر برافشدر .
حیات ادبسی مفصل برمونوغرافی ده که جک قادر
ده کدرلی بیر شاعریمزدی . اونونولماسی هیچ ده آرزو
ایدیله ز .

اقتصادی واجتماعی حیاتمک انکشافی مستحصل
قوتلرمنک کی وکیفی تکاملنه باغلیدر . مستحصل
قوتلرک اک مهم عنصری « ایش قوتی » در . ایش
قوتک باشلیجه پیکاری ایسه کنجلیکدر . بو اعتبارله
کنجلیک بدناً ، فکرأ ، اقتصاداً تربیه سی چوق
حیاتی بردولت مسئله سیدر . کنجلیکی ایچکی ، قومار ،
فحش جنسی سؤ استعمال ، سفاهت کیبی تهلیکه لردن
قورومق و اوکا بدنی و صحنی انکشافی قولایلاشدیهره جق
وسائط و تشکیلاتی تأمین ایتک ، کنجلیکی عادی
ادبیات ، عادی تیاترو ، عادی فیلم و عادی موسیقیدن
قورتارابنیمک و اوکا ای کتاب ، ای تیاترو ، ای
فیلم و ای موسیقی وبره بیلیمک ایچون ذوق و فکر
تربیه سنه خادم عامللری حاضرلامق ، کنجلیکی سلاک
انتخابنده تصادفک جلوه لرینه بر اقایاراق اونی سوق ،
اداره و احضار ایده جک تشکیلاتی قورومق . قیصاجه
آلمانلرک yugend pflege - کنجلیک باقیسی - دیدکلی
مفهومی بزم مملکتزده ده نقل ایتک چوق خیزلی بر
ایش اولاجقدر . هر نه قادر بزده متفرق و داغنیق
بهضی تشبیلر وارسه ده بونلری وحدتلی و پلانلی بر
اداره آلتنه آلاق داها شموللی بر تشکیلاته ربط
ایتمک ضروریدر .

بزویازیمزده کنجلیکی اهالک اقتصادی ضررلرینی
ایضاحه چالیشاراق « کنجلیک باقیسی » سیاستک
اهمیت و لزومنی تبارز ایتدیمرک ایستوروز .

آلمانیا ده حربدن اول هر سنه اولن امریکده کی
چوجوقلر یوزندن ۱۰۰۰ میلیون مارق ، بش یاشنه
قادر اولان چوجوقلرک اولومی سببیه ۱۳۰ میلیون
مارق ، اون بش یاشنه قادر اولنلرک اولومی
نتیجه سنه ده ۱۴۰ میلیون مارق ضرر یعنی بر سنه ده
۲۷۰ میلیون مارق و اوچ سنه ده بر میلیار مارقدن
زیاده بر ٹوتک محو اولدینی حساب ایدلمشدر . هیچ
وتلقین اساسلری اوزهرینه مؤسس منظومه لردر
وهمن هپسینده صفایه خاص اولان صفوت و سادکی
موجوددر . « خیر الخلف » ، « خیر الانیس » ،
« چالیشقان چوجوقلر » کیبی منظومه لری بوتون
بوروحده یازلمشدر . صفا غزل ، ترجیع و ترکیب ،
مثنوی ، تاریخ کیبی اسکی روح و شکلرده منظومه لر
یازاراق اسکی شعر و صنعت طرفداری اولان ناجی
و آرقاداشلرینی تضمین ایتمه که موفق اولدینی کیبی صونلر
ویک مستزاد شکللری کیبی ادبیات جدیده جیلرک
لساعزه یرلشمشدر دکاری یکی روح و شکلرده ده
قلمنی ایشلتمش و صنعت ساحه سینده چوق خیرچین
و مشکل پسند اولان توفیق فکرلرک بیله تقدیرلرینی
تأمین ایده جک بر استحاله کچیرمیشدر . ادبیات

۱ . حکمت

کنجلك دائر...

آقشام و بز

بالقونلرده صاقسيلرى صولايان اولر
لامبارى ياقبور باق اولرده سسس سز .
چامدن جامه ثورولونجه ايشيدن تللر
سياه قالسین بيراق بز بو پنجره من !

گل يانه ، آلريكى آلريمه وير ،
بلكه آقشام قلمزده بيراقير بر اينز .
صاچاقلرده قوشلر گيى بويله برابر
ايسته ريمسك ييلديزلى سيرايدلم بز ؟

فقط بيل كه بن بو آقشام سكا وورغوم :
كوره جينلر آزار كيى صو طاسلرينى
دوداقلرم يانه يانه سنى ئوزله بور !

اودامزده نه لامبا ياق ، نه قنديل ، نه موم .
حس ايديم يالكز صيحاق تاماسلرينى !
قورقا ، يالكز شو ييلديزلر بزى كوزله بور !
۲۸-۴-۱۲
مهاله فخرى

چيچك آچار . سنه لرك ظالم اللرى صاچلركزه
ويوزكزه نه قادر دو قونورسه دو قونوسون ، سز
اختيارلنك هم واق ، هم شاقى دواسنى كوكلكزده
طاشيورسه كز قورقايبكز . جهره كز صوك بهار
وباشكز قيش اولسه بيله كوزلركزده دائما بر بهار
واو يولاردن واريلاجق قلب باغچه كزده بول كوشى ،
ماص مائى سماسى ، بوتون چيچكلرى ونغمه لريله ابدى
بر ياز بولونور . الويرر ايچكزده بوتون بر قيمتلى
خزينه لرى ياشاتاچق طلسم بولونوسون ! دانه ،
پتراك ، فضولى ، موسسه كيى ... شهبه سز بيلمز
دكلكسكزه ايچنده بيقانانلرى يارالاعقندن مصون
قيلاق بر ايرماق واردى او اساطيرى منبع كيى
زلانته باطيريلان شيلرى ده ابدلشديره ن « عشق »
ديديكمز طلسملى « آلتون صويى » لازمدر .

ياشى وعقلى باشنده اولان او دوستم قادر
نه قادر دوغرو سويله مشدى . او حزينه يى طاشيان
قلبلره نه موطلو !

مهيم نظيف

حسه و خياله خطاب ايدنلر دكليدر ؟ اشيانك اصل
كوزلايكنى اونلره خيالنك وحس لرمزك كوزلكاريله
باقدنغز زمان كوروروز . « حسن » ك جيچكلرينى
آنچق خيال وحسيانك اداره ايتديكى پارمقارله طوتا .
بيليرز . منطق ومحا كه نك خشين اللرى اونلرى
صوله برر . آكلامادنغز حالده حيران كوزلره تاماشا
ايتديكمز شيلرى قلمزه كتيره ن واسمنه « بدىي
هيجان » ديديكمز سيل حس و اديسنندن كچر .
وحس لرك ، هيجانلرك و هر شيتك اك كوزل ، اك
يوكسك شكلى اولان « عشق » جيچكينك اك
مشعشع صورته ده آچاييله جكي زمين حس باغچه لريدر .
بو باغچه لر ايسه نه زمان كنجلكده اولدني قادر
يشيل و فياضدر ؟

كنجلك طاشقيناقلرى ديديكمز حس وهيجان
سيللرى انفسى عالملر قادر حقيقت وشأيت ديارلرنده ده
فوق العاده لكار وجوده كتيريور . « بكازمانيوه لا
وبراستناد نقطه سى وريكز ، دنياي يزدن اويتانام »
ديهن عالملر پيرى « آرشيد » كي هر اجما عيائنجى
وحكومت ريشى « بكا قوتلى بر كنجلك ويرك ،
مملكتمده هر شيشى دكيشديره يم » ديه مزمى ودييورمى .
هيچ شهبه ايتيورم كه ايشلر سوزلرى تكذيب دكل ،
دائما تايد ايتشدر .

بر كون ألمده « او كوست دورشه ن » ك
« متفكر كنجلك عنوانى » شعر مجموعه واردى يولده
تصادف ايتديكم نجيب و قيمتلى بر اختيار دوستم
طوتقمده اولديم كتابى كورونجه شهبه سز بر نزاكت
والفناكتكار بر محبت اثرى اولارق بكا :

— « بو كتاب الكزه نه قادر ياقيشيور .. »
ديمشدى . بن عنوانك افاده ايتديكى مفهوم لردن برينه
هيچ نيشه ميه جكمى واينك جيسندن ده آرتق ياواش
ياواش آيرلق اوزره اولديغى جواباً و ملولانه بيان
ايدهركن او ياشلى دوست كوله رك :

— ناصل ، ابدياً كنج قالمق قوت وسحرينى
كوكلكزده بولايورميسكز ؟ ... سز ايسترسه كز
كنجلك - بدى ويره ن كولى كيى - دائما قلبكزده
.....

ايتك قابل دكلدر . محقق اولان برشى وارسه اوده
توركيا ده كي وضعيتك آلمانيا ده كندن داها آي اولاسنه
امكان بولونمايدنيدر . بو اعتبارله بز مده هر سنه اولوم ،
خسته لق وعليلك يوزندن بر جوق مليونلره ضرر
كورديكمزه شهبه يوقدر .

ظن ايدبورزكه ، بومقايسه مملكتمزده « كنجلك
باقيسى » سياستك لزوم و اهميتنى جانلى بر صورتده
كوسترمكده در .

وراد نعيم

بر اوجى بشيك ، ديكر اوجى مزار اولان حيات
بولنده بشر كروانى بر دفعه جق بر خياباندىن كچر :
كنجلك ... ماهيتى وكوزلكى ، اوندن آيرمه نك
آجيسيله برابر حس ايدلين بو آكلاتيلماز فيضك
نعمتلردن خيال وحس داغارجق لركز ايجه دولدبراش
ايسه قورقايبكز ، دنيا آجيلرينك بلكه اك مدهشى اولان
« كنجلكه وداع » سزه هيچ اولمازسه ألم ايچنده ده
بر بارچه حظويرر . كوچكلككزده او خياباندىن طولايلا .
جقكز خاطره چيچكلردن متشكل بر دمت بولونورسه
هر يكن كونكزك بر افاجنى حزين بر يادكار اولان
بر تل آق صاچ بيله سزى بر امل و اميد ديارينه
باغلايان كوموش بر يول قيمتى آلا بيلير . كوزلركزه
او خيابانده كچرديككز قيصه حياتك منظره لرينى
نقش ايدره سه كز اختيارلق چولنده كوره جككز
سرابلر سوديككز خياللرك منشورندن كچهرك
شعردولار و سزه براضطراب يرينه تسلى ويره بيايره
قلبكزى اوراده كي طلسملى منبع لرك صورينه
باطيررسه كز يولكزك اك قوراق مرحله لرنده بيله
ايچكز ياغاز : باصديفكز قوملر سزه بهار چنلرى
كيى يوموشاق وسرين كلير . اوستكزده كي كوكده
مائى بر بارداقده ايچديككز بر بوزلى شربت لذت
بولورسكز وينكزى ياقان كوش سزه مسك قوقولى
كولكلكنده طاتلى بر ياز او يقوسى چكديره ن ،
ايك صاچلردن يايماش بر شمسبه اولور . اك
صوكره كوزلركزى بو حياتدن باشقه بر افقه
چو برر كن ايچكزده سياحتى كوزل كچيرمش اولقندن
متولد بر انشراح وكوزلركزده ابدى آتيكزه
اطمشانله باقارق كولومسه بن بر امله بولورسكز .

آناطول فرانسك شو سوزلرى نه قادر كوزل
ودوغرو :

« كنجلكك لطيف طرفى آكلامان بكنمه .
سيدر . حياتده ايلريندكجه اشيالر آراسنده بعض
مناسبتلر آرانير . بو ايسه بر صيقينتيدر . »
في الحقيقه كوزل شيلر دوغريدن دوغرى يه

بز ، مع الاسف بو كيى ستايتسيكلى يياچق بر
وضعيتده دكلز . تور كيا ده سنه ده قاچ كيشى اولوبور ؟
اولنلرك ياش نسبتلى نه در ؟ سنه ده قاچ كيشى
خسته لانيور ؟ خسته لانانلرك ياش نسبتلى نه در ؟
بر جوجوغك ، بر كنجك يتيشد بيله سى ايچون عائله سى
وحكومت طرفندن سنه ده وسطى قاچ پارا صرف
ايدنليور ؟ وسطى يوميه قاچ پارادر ؟ بو بو كيى
سؤاللرك هيچ برينه تام بر جواب ويره ميه بز . بناء عليه
توركيا نك چوجوق و كنجلك اولومى ، خسته لنى ، وعليل
اولماسى يوزندن نه قادر ضرر كورديكنى عددأ تثبيت